AKADEMIK LITSEYLARDA TA’LIM SIFATINI BOSHQARISHDA ICHKI MONITORINGNING AHAMIYATI

Matkarimov Eldor Bekberganovich
Nizomiy nomidagi O‘zbekiston Milliy
pedagogika unversiteti akademik litseyi
“Xorijiy tillar” kafedrasi mudiri
DOI:https://doi.org/10.5281/zenodo.22994266

Annotatsiya: Mazkur tezisda akademik litseylarda ta’lim sifatini boshqarishda ichki monitoring tizimining o‘rni va ahamiyati yoritilgan. Ichki monitoring orqali ta’lim jarayonidagi mavjud muammolarni aniqlash, o‘quvchilar bilimini tahlil qilish, pedagoglar faoliyatini baholash va ta’lim sifatini oshirishga qaratilgan boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkoniyatlari ko‘rib chiqilgan.

Kalit so‘zlar: ta’lim sifati, ichki monitoring, akademik litsey, boshqaruv, nazorat, tahlil, pedagogik faoliyat, natijadorlik.

Asosiy qism

Bugungi kunda ta’lim sifatini ta’minlash va uni muntazam oshirib borish ta’lim muassasalari oldida turgan eng muhim vazifalardan biridir. Ayniqsa, akademik litseylarda o‘quvchilarni oliy ta’lim bosqichiga sifatli tayyorlash, ularning bilim va ko‘nikmalarini rivojlantirish ta’lim jarayonini aniq mezonlar asosida nazorat qilish va baholashni talab etadi. Shu jihatdan ichki monitoring ta’lim sifatini boshqarishning muhim vositasi hisoblanadi.

Ichki monitoring — ta’lim muassasasida amalga oshirilayotgan o‘quv, metodik va boshqaruv jarayonlarining holatini tizimli ravishda o‘rganish, tahlil qilish va baholash jarayonidir. U faqat nazorat qilish bilan cheklanib qolmasdan, mavjud kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish uchun amaliy choralarni belgilashga xizmat qiladi.

Akademik litseyda ichki monitoring bir necha yo‘nalishda olib borilishi mumkin. Jumladan, o‘quvchilarning fanlar bo‘yicha o‘zlashtirish darajasi, davomat holati, mustaqil ta’limni bajarish sifati, fan olimpiadalari va tanlovlardagi natijalari, pedagoglarning dars o‘tish sifati, zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish darajasi va metodik faoliyati muntazam tahlil qilinishi lozim.

Ichki monitoringning muhim jihatlaridan biri — ta’lim jarayonidagi muammoni erta aniqlash imkoniyatidir. Masalan, muayyan fan bo‘yicha o‘quvchilarning o‘zlashtirish ko‘rsatkichi pasaygan taqdirda, monitoring natijalari ushbu holatning sabablarini aniqlashga yordam beradi. Natijada o‘quvchilarga qo‘shimcha mashg‘ulotlar tashkil etish, pedagoglarga metodik yordam ko‘rsatish yoki o‘qitish usullarini takomillashtirish bo‘yicha aniq chora-tadbirlar belgilash mumkin.

Shuningdek, ichki monitoring pedagoglarning kasbiy rivojlanishiga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Dars kuzatuvlari, metodik tahlillar, o‘zaro darslarga kirish va ilg‘or tajribalarni o‘rganish orqali o‘qituvchi o‘z faoliyatining kuchli va zaif tomonlarini anglab boradi. Bu esa pedagogning o‘z ustida ishlashi va kasbiy mahoratini oshirishiga xizmat qiladi.

Ichki monitoring natijalari boshqaruv qarorlarini qabul qilishda ishonchli axborot manbai bo‘lib xizmat qiladi. Ta’lim muassasasi rahbariyati aniq tahliliy ma’lumotlarga tayangan holda kelgusi vazifalarni rejalashtiradi, resurslarni to‘g‘ri taqsimlaydi va muhim muammolarni bartaraf etish choralarini belgilaydi.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

Shu bois ichki monitoring tizimi muntazamlik, xolislik, shaffoflik va natijadorlik tamoyillariga asoslanishi lozim. Monitoring yakunlari faqat aniqlangan kamchiliklarni qayd etish bilan tugamasdan, ularning sabablari tahlil qilinishi, chora-tadbirlar ishlab chiqilishi va qayta monitoring orqali amalga oshirilgan ishlarning samarasi baholanishi kerak.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, akademik litseylarda ta’lim sifatini boshqarishda ichki monitoring muhim boshqaruv mexanizmi hisoblanadi. U ta’lim jarayonining real holatini aniqlash, muammolarni o‘z vaqtida ko‘rish, pedagoglar faoliyatini rivojlantirish va boshqaruv qarorlarining samaradorligini oshirish imkonini beradi.

Samarali tashkil etilgan ichki monitoring tizimi nafaqat nazorat vositasi, balki ta’lim sifatini uzluksiz takomillashtirishga xizmat qiluvchi rivojlantiruvchi mexanizm bo‘lishi zarur. Bu esa akademik litsey faoliyatining umumiy samaradorligi va o‘quvchilarning ta’lim natijalarini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni.
2. Ta’lim sifatini ta’minlashga oid normativ-huquqiy hujjatlar.
3. Ta’lim menejmenti va pedagogik monitoringga oid ilmiy-uslubiy adabiyotlar.
4. Bush T. Theories of Educational Leadership and Management.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.